

Eranthis hyemalis

Nomenclatuur/Etymologie

Eranthis hyemalis, in het Nederlands bekend als de "winterakoniet," is een vroegbloeiende plant die vaak in de late winter of vroege lente verschijnt. De naam *Eranthis* komt van het Griekse "er," wat "lente" betekent, en "anthos," wat "bloem" betekent. De soortnaam *hyemalis* is Latijn voor "winter," wat verwijst naar de vroege bloei in koude periodes. Samen betekent de naam dus "winterbloem," wat perfect past bij de karakteristieke bloeiwijze van deze plant.

Taxonomie

De taxonomische indeling van *Eranthis hyemalis* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
- Geslacht: *Eranthis*
- Soort: *Eranthis hyemalis*

Synoniemen

Er zijn geen veelgebruikte synoniemen voor *Eranthis hyemalis*. Deze wetenschappelijke naam wordt consistent gebruikt in de botanische literatuur en tuinbouw.

Eventuele variëteiten en cultivars

Binnen de soort *Eranthis hyemalis* bestaan enkele variëteiten en cultivars, al zijn ze niet wijdverbreid. Een populaire cultivar is *Eranthis hyemalis* 'Schwefelglanz', die opvalt door zijn bleekgele bloemen, in tegenstelling tot de gebruikelijke felle gele kleur.

Familie

Eranthis hyemalis behoort tot de Ranunculaceae, ook wel bekend als de ranonkelfamilie. Deze familie omvat veel sierplanten, zoals boterbloemen, anemonen en helleborussen, die allemaal bekend staan om hun decoratieve bloemen.

Hoogte

Eranthis hyemalis is een laagblijvende plant, die zelden hoger wordt dan 8 tot 10 centimeter. Door zijn compacte groeiwijze is de plant zeer geschikt voor gebruik als bodembedekker of vooraan in borders en rotstuinen.

Bloemkleur

De bloemen van *Eranthis hyemalis* zijn opvallend felgeel en hebben een komvorm. Ze worden omringd door een krans van groen bladachtige schutbladen, die de bloem extra benadrukken. De gele kleur zorgt voor een welkome splash van kleur in de late wintermaanden wanneer weinig andere planten in bloei staan.

Bladkleur

De bladeren van *Eranthis hyemalis* zijn donkergroen en fijn verdeeld, bijna varenachtig van vorm. Ze verschijnen vaak iets later dan de bloemen, maar blijven na de bloei decoratief tot ze in de zomer verwelken.

Bloeiperiode

Eranthis hyemalis bloeit in de late winter tot het vroege voorjaar, meestal van januari tot maart, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Het is een van de eerste bloeiende planten van het jaar, vaak te zien terwijl er nog sneeuw op de grond ligt.

Standplaats

Deze plant gedijt het beste in halfschaduw tot lichte schaduw, bij voorkeur onder bladverliezende bomen of struiken waar hij profiteert van winterlicht en zomerschaduw. Hij houdt van goed doorlatende, humusrijke grond die vochtig blijft in de winter maar goed draineert. *Eranthis hyemalis* doet het goed in natuurlijke tuinen, bosachtige borders en rotstuinen.

Herkomst

Eranthis hyemalis komt van nature voor in Zuid-Europa, voornamelijk in gebieden zoals Frankrijk, Italië en de Balkan. In het wild groeit hij vaak in bossen, op beschaduwde plekken en langs bosranden. De plant is echter inmiddels wereldwijd populair geworden in siertuinen, vooral vanwege zijn vroege bloei.

Soort gewas

Dit is een vaste plant die elk jaar terugkeert. *Eranthis hyemalis* is een knolgewas, wat betekent dat hij zich ondergronds voortplant via kleine knollen. Deze knollen blijven in de zomer in rust, waarna de plant in de late winter of vroege lente weer opkomt.

Vermeerderingswijze

Eranthis hyemalis kan worden vermeerderd door knollen te delen of door zaad te zaaien. Het delen van knollen kan het beste in de late lente gebeuren, wanneer de plant begint af te sterven. Zaaian is een langzamer proces, waarbij de zaailingen vaak meerdere jaren nodig hebben voordat ze gaan bloeien.

Klimaatzone

Eranthis hyemalis is winterhard in USDA-klimaatzones 4 tot 7. De plant verdraagt koude winters goed, mits de bodem voldoende doorlatend is om wateroverlast te voorkomen. Hij kan echter moeite hebben in te warme of droge klimaten.

Insecten

Eranthis hyemalis trekt vroeg in het jaar bestuivers aan, zoals bijen en hommels. Deze insecten profiteren van de nectar en pollen, die in de wintermaanden schaars zijn. De bloemen openen alleen in zonnig weer, wat hun interactie met insecten optimaliseert.

Bronvermelding

- <https://www.rhs.org.uk/plants/68157/eranthis-hyemalis/details>
 - <https://www.gardenia.net/plant/eranthis-hyemalis>
 - https://www.bbc.co.uk/gardening/plants/plant_finder/plant_pages/1037.shtml
-

Samenvatting

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur/Etymologie	Griekse naam voor "winterbloem," verwijzend naar vroege bloei in de winter
Taxonomie	Plantae, Angiospermae, Eudicots, Ranunculales, Ranunculaceae, Eranthis, hyemalis
Synoniemen	Geen algemeen gebruikte synoniemen
Variëteiten en Cultivars	<i>Eranthis hyemalis</i> 'Schwefelglanz'
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
Hoogte	8 tot 10 cm
Bloemkleur	Felgeel, komvormig met groen schutblad
Bladkleur	Donkergroen, varenachtig
Bloeiperiode	Januari tot maart
Standplaats	Halfschaduw tot lichte schaduw, humusrijke en vochtige maar goed doorlatende grond
Herkomst	Zuid-Europa, vooral Frankrijk, Italië en de Balkan
Soort gewas	Vaste plant, knolgewas
Vermeerderingswijze	Vermeerdering door zaad of knollen
Klimaatzone	Winterhard in zones 4 tot 7
Insecten	Bestuiving door bijen en andere insecten vroeg in het jaar